

NTNU
Norges teknisk-naturvitenskapelige
universitet

Fakultet for informasjonsteknologi,
matematikk og elektroteknikk

Institutt for datateknikk
og informasjonsvitenskap

Kontaktperson under eksamen:

Institutt for datateknikk og informasjonsvitenskap, Gløshaugen

Mads Nygård, 93440 / 90596534.

Eksamen i TDT4186 Operativsystemer (Bokmålstekst)

Mandag 17. desember 2007, kl. 09.00-13.00

Hjelpemidler: D.

Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.

Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Sensuren faller torsdag 17. januar.

Det ønskes korte og konsise svar på hver av oppgavene.

Les oppgaveteksten meget nøye, og vurder hva det spørres etter i hver enkelt oppgave.

Dersom du mener at opplysninger mangler i oppgaveformuleringene, beskriv de antagelsene du gjør.

Hver av de seks oppgavene teller like mye, og hver av deloppgavene teller like mye.

Oppgave 1: Operativsystemer (Operating Systems)

- a) Angi kort hva et operativsystem er
- b) Diskuter kort hvordan mer moderne operativsystemer skiller seg fra noe eldre operativsystemer

Oppgave 2: Synkronisering av prosesser (Process Synchronization)

- a) Angi kort hva vi trenger synkronisering til
- b) Diskuter forskjellene mellom verktøyene semaforer (Semaphores), monitorer (Monitors) og meldingsutveksling (Message Passing) i forbindelse med synkronisering
- c) Beskriv helt konkret hvordan meldingsutveksling kan implementeres med semaforer

Oppgave 3: Håndtering av lager (Memory Management)

- a) Angi kort hvorfor vi trenger lagerhåndtering
- b) Diskuter forskjellene mellom algoritmene minst-nylig-referert (Least Recently Used), minst-ofte-referert (Least Frequently Used), 2-sjansers klokkebasert (U-Clock) og 4-sjansers klokkebasert (UM-Clock)
- c) Beskriv helt konkret hvordan segmentering (Segmentation) og sidedeling (Paging) kan kombineres i en implementasjon av virtuelt lager (Virtual Memory)

Oppgave 4: Tidsstyring av prosesser (Process Scheduling)

- a) Angi kort hvorfor vi trenger tidsstyring
- b) Diskuter forskjellene mellom algoritmene kontinuerlig-rundgang (Round Robin), korteste-totaltid-først (Shortest Process Next), korteste-gjenværende-tid-først (Shortest Remaining Time) og høyeste-responsforhold-først (Highest Response Ratio Next)
- c) Beskriv helt konkret hvordan periodebasert-tidsstyring (Rate Monotonic Scheduling) virker

Oppgave 5: Håndtering av I/O (I/O Management)

- a) Angi kort hva vi trenger I/O håndtering til
- b) Diskuter forskjellene mellom mellomlagring (Buffering) og nærlagring (Caching) i forbindelse med I/O håndtering
- c) Beskriv helt konkret hvordan enveis-heis (C-Scan) algoritmen virker

Oppgave 6: Distribuerte systemer (Distributed Systems)

- a) Angi kort hva et distribuert system er
- b) Diskuter kort hvordan distribuerte systemer skiller seg fra operativsystemer